בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ט'** ב**סיון** תשס"ג (**9** ב**יוני**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"דע מאין באת..." {על המתרחש בעולם היהדי במאה ה**שביעית**}

ההשפעה היהודית בחצי-האי ערב לא פסחה גם על מוחמד, משיחה של הדת החדשה שצמחה במדבר. בנערותו נפגש מוחמד עם יהודים ועם נוצרים שחיו בעיר, ואף התלווה פעמים רבות לדודו אבו טאליב, שנע עם שיירות רוכלים לחיג'אז ולסוריה. הצעיר, שלא ידע קרוא וכתוב, הקשיב לסיפורים מן המקרא ומן "הברית החדשה" (?), מתובלים במדרשים מהתלמוד ובאגדות על תולדות הקדושים הנוצרים. כך נחשף מצעירותו לאמונה בא-ל אחד. אחרי התגלות בדבר אחדותו של הא-ל הבורא בגיל 40, מוחמד ראה את עצמו נביא שנשלח לגֹלות לערבים את האמונה האמיתית, אחרון בשרשרת הנביאים של משה נביא היהודים וישו נביא הנוצרים. ליהודים שבאו לשמוע אותו, הבטיח שלא בא לסתור את דתם, אלא רק לעדכן אותה ולהתאימה לצווים החדשים שזכה לקבל מאת א-לוקים. רבים מיסודות ה"תורה החדשה", מקורם במסורת היהודית ובמנהגי השבטים היהודים בחצי-האי ערב. נכבדי מֶכּה חששו למעמדם בעקבות התסיסה, ומוחמד נאלץ להמלט ממכה, בשנת 622, אל נווה המדבר, אל-מדינה.

באל-מדינה **קיווה מוחמד לזכות בתמיכת השבטים היהודים** הגדולים שישבו באזור. הוא האמין שהיהודים במדינה ישתכנעו באמיתות 'תורתו' ויהיו בין ראשוני המצטרפים לאמונה החדשה. השבטים היהודים היו נתונים באותו זמן במצב של מלחמה, ולעתים אף נלחמו זה בזה בתוקף בריתות שכרתו עם שבטים ערבים מתחרים. למרות זאת היו כולם מאוחדים בדחיית בשורת האיסלאם של מוחמד; רבים אף לגלגו על מוחמד, על נבואותיו ועל בורותו במקרא וביסודות הדת היהודית.

לאחר שסירבו היהודים להכיר בו, מוחמד שינה את יחסו כלפיהם. יחסי קרבה פינו מקומם למלחמה אכזרית, מלחמת שמד. מוחמד הפך את ה"קיבלה" – הכיוון שאליו פונה המתפלל – מירושלים למכה. הוא פעל בשיטתיות לפרק את הבריתות שקשרו השבטים היהודים עם השבטים הערבים והחל לפעול כנגד כל אחד משלושת השבטים היהודים הגדולים, שישבו באזור אל-מדינה. ...

"**בינתיים בארץ-ישראל**..." שלטונו של הקיסר הביזאנטי פוקאס (602-610) סימן במידה רבה את **תחילת שקיעתה של הקיסרות**. פוקאס הגביר את הכפייה הדתית על האוכלוסיה המקומית בקיסרות, דבר שגרר התקוממויות במקומות שונים באימפריה, בין השאר באנטיוכיה, באלכסנדריה ואף בירושלים. היהודים, שהשתתפו בהתקוממויות נגד הקיסר הביזאנטי, השליכו את יהבם על צבא פרס בראשות המלך כוסרו השני, שפתח בשנת 604 במתקפה כללית נגד הביזאנטים.

בשנת 614 **חצה הצבא הפרסי את הבניאס** והחל לנוע דרומה. יהודי ארץ-ישראל, שביקשו לנצל את המאבק שבין קיסרויות המזרח כדי להחזיר לעצמם את השלטון, שיתפו פעולה עם הגייסות המתקדמים. יהודי הגליל קיבלו את הפרסים בהתלהבות, וחיל יהודי גדול – **יותר מ- 30,000 לוחמים** הצטרף לצבא הפרסי בהמשך כיבוש הארץ. מהגליל המשיך הצבא הפרסי למישור החוף, כבש את עכו, את קיסריה ואת לוד, ונערך למצור על ירושלים. קרבות עזים התחוללו על חומותיה, ולאחר מצור קצר הצליחו הפרסים להבקיע את חומות העיר. הצבא המנצח הרס את רוב המנזרים והכנסיות בעיר, ערך טבח במגיניה הנוצרים, והגלה הרבה מתושביה לפרס. ירושלים נמסרה לשלטונם של בעלי בריתם היהודים. [ואלה תולדות... 2000]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל